

Mesures i recomanacions tècniques d'actuació en relació als serveis essencials que es prestaran en el marc del servei d'atenció domiciliària (SAD) davant la situació extraordinària generada per la COVID-19

Actualitzat: 19 de març de 2020

**Direcció General de l'Autonomia Personal i la Discapacitat
del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies**

Document subjecte a revisió permanent

Coordinació

Direcció General de l'Autonomia Personal i la Discapacitat del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Suport a la redacció

Programa de l'Atenció Integrada Social i Sanitària. Generalitat de Catalunya.

Alguns drets reservats

© 2020. Generalitat de Catalunya.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No Comercial- Sense Obres Derivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](#). **Edició**

Direcció General de l'Autonomia Personal i la Discapacitat. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Generalitat de Catalunya

Disseny de plantilla accessible 1.03

Oficina de Comunicació. Identitat corporativa.

Barcelona, març de 2020

Justificació

Arran de l'estat d'alarma declarat en el nostre país pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març per a la gestió de la situació de crisi sanitària generada per la COVID-19, entre d'altres, s'estableix que l'assistència i cures a persones grans, menors, dependents, persones amb discapacitat i d'altres especialment vulnerables, són activitats que podran continuar prestant (a l'article 7 punt 1, apartat e).

El servei d'ajuda a domicili (SAD) és un dels serveis que donen resposta a la necessitat d'assistència i cures dels col·lectius vulnerables esmentats anteriorment. Així doncs i per tal d'assegurar la continuïtat d'aquest servei es considera convenient concretar quines actuacions tindran la consideració de serveis bàsics, així com quin són els criteris de prioritització d'atenció.

Criteris de prioritització d'atenció

Es prioritza l'atenció de les persones tenint en compte:

- Persones en situació de dependència que viuen soles i no tenen suport de l'entorn familiar.
- Persones en situació de dependència que tot tenint suport de l'entorn familiar, aquest és insuficient.
- Persones amb situació de vulnerabilitat que des dels recursos de la xarxa pública de serveis socials ho considerin.

Els serveis han de reorganitzar les atencions prioritzant:

- **Suport especial en situació d'aïllament:** Suport insubstituïble a persones en aïllament per infecció de la COVID-19.
- **Suport intens continuat:** Manteniment insubstituïble de cobertura de necessitats bàsiques sense possibilitat de reduir l'atenció, a excepció d'activitats que puguin ser cobertes amb garanties per la xarxa de suport familiar de manera eventual i sempre amb la supervisió del servei professional.
- **Suport parcial:** El suport parcial, en cas d'absència de xarxa de suport familiar i/o social, s'haurà de valorar amb criteris professionals. En aquests casos, la persona professional haurà de fer un ús estimatiu i adaptatiu, tot considerant l'entorn immediat de la persona (família, veïns), podent demanar suport del mateix.
- **Suport substituïble per mitjans telemàtics:** Per a casos en que els suports de l'ajuda a domicili poden ser tractats per la persona i/o l'entorn, garantint sempre l'existència de mitjans de contacte entre la persona usuària i les

persones professionals en qualsevol de les seves modalitats telemàtiques (telefònicament, videoconferència, teleassistència...).

Els serveis socials bàsics i les entitats prestadores del servei d'atenció domiciliària es coordinaran per determinar aquesta prioritització, si s'escau.

Davant una eventual ampliació de la durada de la situació de l'estat d'alerta, s'haurà d'estar especialment atents als efectes de l'aïllament social perllongat en persones en situació de vulnerabilitat.

Els professionals del servei d'atenció a domicili seguiran les mesures detallades en el document "Mesures de protecció i d'actuació per als professionals del servei d'atenció a domicili (SAD) per la COVID-19".

Actuacions que es consideren prioritàries en el marc del servei d'ajuda a domicili

Actuacions d'atenció a les persones:

Es consideren prioritàries aquelles actuacions relacionades amb la cobertura de les necessitats de les activitats bàsiques de la vida diària (ABVD) així com algunes activitats instrumentals que garanteixin la salut de les persones. Aquestes actuacions asseguraran el següent:

- Alimentació
- Cura i higiene personal
- Mobilitzacions
- Control de la medicació
- Compra d'aliments i materials de primera necessitat, si s'escau

Actuacions de cura de la llar:

Pel que fa a les actuacions de cura de la llar o neteges, s'ha d'assegurar la neteja de l'entorn proper de la persona atesa i augmentant, si s'escau, aquest servei en persones amb COVID-19 que es mantinguin en el domicili o en tots aquells casos en que tècnicament es valori que són imprescindibles. Pel que fa a la neteja se seguiran les indicacions que es troben en el document "Mesures de protecció i d'actuació per als professionals del servei d'atenció a domicili (SAD) per la COVID-19".

De manera general, l'atenció domiciliària haurà de ser flexible i adaptada per a cada situació concreta, podent variar en intensitat, passant des de la simple visita a domicili per a la verificació de necessitats ateses per d'altres persones cuidadores familiars en els casos de persones que requereixin una intensitat d'atenció inferior, fins a la

incorporació de noves tasques imprescindibles (compres, elaboració de menjar, etc.), o l'increment d'intensitats horàries i assistencials.

Mesures de protecció dels professionals d'atenció domiciliària

El personal d'atenció directa del servei d'ajuda a domicili per a la seva protecció hauran de seguir les mesures que s'indiquen en el "Mesures de protecció i d'actuació per als professionals del servei d'atenció a domicili (SAD) per la COVID-19".

Garanties en la continuïtat de l'atenció domiciliària

Mobilitat

El personal tècnic necessari per a la correcta gestió dels serveis domiciliaris i el personal directe de l'atenció domiciliària (auxiliars d'ajuda a domicili), estan inclosos de manera expressa en la excepció establerta a l'article 7 del Reial Decret 463/2020, per la qual cosa s'haurà de facilitar la seva mobilitat en l'exercici de les seves funcions. En aquest sentit, és recomanable que les entitats prestadores de serveis facilitin a aquest personal algun document que acrediti l'esmentada condició en cas de ser requerits per les forces d'ordre públic en els seus desplaçaments.

Efectius professionals

En la mesura del possible, s'hauran de reforçar les plantilles per a la valoració de situacions, així com per a la prestació d'atencions domiciliàries.

En el cas extraordinari d'absència de recursos humans qualificats per a la prestació dels serveis, es podrà autoritzar a les entitats prestadores del servei, l'ajut de personal no qualificat per a la realització de tasques que no impliquin cura personal: tasques domèstiques, repartiment d'aliments, entrega d'àpats a domicili.

Comunicació de les entitats prestadores del servei

Davant d'eventualitats sobrevingudes que impossibilitin el manteniment de l'activitat i per tant la suspensió de l'activitat per part de les entitats prestadores del servei d'ajut a domicili, aquestes ho hauran de notificar a les administracions competents i en cap cas es deixarà de prestar el servei a les persones sense que existeixi aquesta comunicació.

Per més informació:

"Mesures de protecció i d'actuació per als professionals del servei d'atenció a domicili (SAD) per la COVID-19. Data actualització: 19 de març 2020"

https://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/el_departament/coronavirus-sars-cov-2

Documento técnico de recomendaciones de actuación desde los servicios sociales de atención domiciliaria ante la crisis por COVID-19

https://www.imserso.es/InterPresent2/groups/imserso/documents/binario/rec_gestores_sad_covid-19.pdf